

"01.03.2023 tarih ve 241 sayı ile TBMM Başkanlığı'na Sunulan Orman Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifinin" İrdelenmesi

Ufuk ÇOŞGUN ^{1*}

ORCID 1: 0000-0003-4738-6636

¹ Karabük Üniversitesi, Orman Fakültesi, Orman Mühendisliği, Karabük Türkiye.

*e-mail: ufukcosgun@karabuk.edu.tr

Öz

Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk 3116 sayılı orman yasası 1937 yılında ilan edilmiştir. Günümüzde geçerliliği olan yasa ise 1956 yılında çıkarılan 6831 sayılı yasadır. İlan edilşiniden günümüze kadar 54 kez değiştirilmiştir. Bu değişikliklerin neredeyse tümünde ilgi ve çıkar gruplarının görüşleri alınmamıştır. Oysa yapılacak değişimlerden ülkenin kırsal kesimindeki her üç köylüden birisinin orman köylüsünü oluşturduğu kitle doğrudan etkilenmektedir. Bu çalışma kapsamında da irdelenen değişiklik konuları hakkında da ilgi ve çıkar gruplarının neredeyse tümünün bilgisi bulunmamaktadır. Çalışma içeriğinde sadece değişiklik yapılması istenen yasa maddesinin orijinal şekli ile değişiklik öneri biçimi belirtilerek konu hakkındaki uzman görüşlerimize yer verilmiştir. Yasa yapıcının öneri için getirmiş olduğu "gerekçe" ayrı bir değerlendirme konusu olarak algılanmıştır. Getirilmek istenen değişiklikler içerisinde olumlu gelişmeler sağlayabilecek öneriler olduğu gibi olumsuz gelişmelere de neden olacak gelişmeleri ortaya çıkaracak yaklaşımlarında olduğu görülmüştür. Olumsuz sonuçları olacağı öngörülen değişiklikler için gerekçe sunulmuştur. Bu önerilerin yerine nasıl bir öneri savunulması gerektiği de vurgulanmıştır.

Anahtar Kelimeler: 6831 Sayılı Orman Yasası, Orman köyleri.

"Examination of the Law Proposal on the Amendment of the Forestry Law and Certain Laws Submitted to the Presidency of the Grand National Assembly of Türkiye (TBMM) with the Date 01.03.2023 and Number 241

Abstract

The first forest law of the Republic of Turkey numbered 3116 was promulgated in 1937. It has been amended 54 times since its promulgation until today. In almost all of these amendments, the opinions of interest groups were not taken. Almost all of the interest groups do not have any information about the amendment issues analysed in this study. In this study, the original form of the article of the law to be amended and the proposed amendment form are presented. Our expert opinions on the amendment are included. The "justification" provided by the legislator for the proposal has been accepted as a separate subject of evaluation. Positive and negative developments have occurred in the amendment proposals and justification has been presented for the amendments that are foreseen to have negative consequences. It was also emphasised what kind of proposal should be defended instead of these proposals.

Keywords: Forest Law No. 6831, Forest villages.

Citation/Atıf: Coşgun, U. (2024). 01.03.2023 tarih ve 241 Sayı ile TBMM Başkanlığı'na Sunulan Orman Kanunu ve bazı kanunlarda değişiklik yapılmasına dair kanun teklifinin irdelenmesi. *Journal of Protected Areas Research*, 3 (1), 93-112.

DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.12594492>

1. Giriş

6831 Sayılı Ormanlık Yasası çıktığı 1956 yılından günümüze dek pek çok kez değişikliğe uğramıştır. Genel olarak bu kronolojik süreç irdelendiğinde söz konusu değişikliklerin sağlıklı bir şekilde işletebildiği söylenemez. Bu durum ne yazık ki günümüzde de geçerlidir. Orman Yasasında değişiklikler yapılması amaçlarıyla geçmişte çeşitli yasa önerileri gündeme getirilmiştir. Çalışmanın hazırlandığı dönemde henüz görüşmeleri alt komisyonlarda devam eden yasa önerisi ile bazı olumlu yaklaşımlar oluşturulmaya çalışılmasının yanısıra orman alanlarına çeşitli derecelerde zararları olacağı da görülen yaklaşımlar olduğu da tespit edilmiştir.

Öneriyle getirilmek istenen yasal değişiklikler için oluşturulmuş olan gerekçelerin büyük bir bölümü değiştirilmek istenen yasa önerileriyle doğrudan ilişkili görülmemiştir. Bu nedenle de öneriler gerekçeleriyle birlikte irdelenmemiştir. Savlanan gerekçeler daha sonra ayrıntılı olarak değerlendirilebilecektir. Bu çalışma sürecinin devamında söz konusu öneriler 23/3/2023 tarihinde 7442 sayılı kanun olarak yasalaşmıştır. Ne var ki, tasarı önerisi ilgili kamuoyunda yeterince tartışılmamıştır. Bu yapıyla da önemlidir. Tasarı için oluşturulmuş olan görüşler yazılı ve görsel basının yöresel ve ulusal boyuttaki kamuoyu değerlendirmesinden yoksun kalmıştır.

Yasa önerisiyle getirilmek istenen yaklaşımlar için olumu ve olumsuz yönlere ilişkin görüşler aşağıda “yapılması planlanan değişiklik” “orijinal yasa şekli” ve “görüş” şeklinde aşağıda sunulmuştur

2. Materyal ve Yöntem

Bu çalışmanın ana materyalini, 01.03.2023 tarih ve 241 sayı ile TBMM Başkanlığı'na Sunulan Orman Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi” oluşturmuştur. Ancak yasanın değerlendirilebilmesi için yasa değişikliğine konu olan diğer yasaların da irdelenmesi gerekmektedir. Dolayısıyla ikinci materyalini, değişiklik yapılmak istenen yasa maddelerinin ilgili olduğu diğer yasalar oluşturmuştur.

Bu materyaller kaynak tarama yöntemiyle sağlanmıştır. Değerlendirme aşamasında ise getirilmek istenen yasa değişikliği ile bu değişikliğe konu orijinal yasa birlikte ele alınmıştır. Bu süreçte de mesleki deneyimler ve ormancılık politika bilimi temel ilke ve prensipleri dikkate alınmıştır.

Değerlendirmelerde ilk olarak “Yapılması Planlanan Değişiklik” vurgulanmıştır. Bu değişikliğin kaynağı olan “Orijinal Yasa” ikinci olarak saptanmıştır. Bu vurgulama ve saptama ışığı altında “Görüş” başlığı ile getirilmek istenen yasa değişikliği maddeler halinde tartışılmıştır. Bu kapsamda yasa değişikliğine konu olmak üzere; i) 08.09.1956 tarih 9402 sayılı Resmî Gazete yayımlanmış olan Orman Kanunu (son şekli) ile ii) 12.10.2004 tarih ve 25611 sayılı Resmî Gazetede yayımlanmış olan Türk Ceza Kanunu dikkate alınmıştır.

3. Bulgular ve Tartışma

Bu kapsamda yasa tasarısı ile ormancılığımızda geliştirilmek istene yaklaşımlara ilişkin mesleki deneyimler ışığı altında ormancılık politikası bilim gerekleri doğrultusunda değerlendirmeler sunulmuştur.

3.1. Yapılması Planlanan Değişiklik: Madde 9- 31/8/1956 tarihli ve 6831 sayılı Orman Kanununun 14 üncü maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir. “F) Nakil vasıtaları ile ormanlara yıkıntı veya inşaat atığı atmak ya da hafriyat veya çöp dökmek;”

Orijinal Yasa: Madde 14 – Devlet ormanlarında:

- A) Yetişmiş veya yetiştirilmiş fidanları kesmek, sökmek, ekim sahalarını bozmak, yaş ağaçları boğmak, yaralamak, tepelerini veya dallarını kesmek veya koparmak veya ağaçlardan yalamuk, pedavra hartama çıkarmak;
- B) Dikili yaş veya kuru ağaçları kesmek veya bunları kökünden sökmek veya bunlardan kabuk veya çira veya katran veya sakız çıkarmak, yatık veya devrik ağaçları kesmek veya götürmek, kök sökmek, kömür yapmak;

C) (Değişik : 3/11/1988 - 3493/1 md) Palamut, ıhlamur çiçeği, her çeşit orman örtüsü, mazı kozalağı tıbbi ve sınai nebatları veya orman tohumlarını toplayıp götürmek;

D) (Ek : 3/11/1988 - 3493/1 md.) Ormanlardaki göl, gölet, baraj ve derelerde dinamit atmak veya zehir bırakmak suretiyle avlanmak;

E) (Ek : 3/11/1988 - 3493/1 md) Ticaret amacıyla olmaksızın kendi ihtiyacı için toprak, kum ve çakıl çıkarmak; Yasaktır.

Görüş: Yapılması planlanan değişiklik olumlu bir yaklaşımdır. Orman alanlarının korunması çerçevesinde ekosistemin işleyişine zarar verebilecek her türlü girişimin engellenmesi gerekmektedir. Zaman içerisinde yaşam alışkanlıkları farklı yaklaşımlar ortaya çıkarmaktadır. Eklenmesi tasarlanan bu "F" bendide böyle bir gelişimin ürünüdür. Zamanla ortaya çıkan farklı yaralanma şekillerinin orman alanlarının korunması üzerine olası zararlı etkilerinin yasal güncellemelerle önüne geçilmesi gereklidir. Bu taslak tasarı da bu bağlamda değerlendirilmiştir. Orman alanlarının korunması yönünde bir eksikliğe öneri olarak öngörülmüştür.

3.2. Yapılması Planlanan Değişiklik: MADDE 10- 6831 sayılı Kanunun 16 ncı maddesinin birinci, üçüncü ve dördüncü fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir. "Devlet ormanları içinde maden aranması ve işletilmesi ile madencilik faaliyeti için zorunlu; tesis, yol, enerji, su, haberleşme ve altyapı tesislerine, fon bedelleri hariç, bedeli alınarak Tarım ve Orman Bakanlığınca izin verilebilir. Ancak, temditler dahil ruhsat süresince müktesep haklar korunmak kaydı ile Devlet ormanları sınırları içindeki tohum meşcereleri, gen koruma alanları, muhafaza ormanları, verimli orman alanları, orman parkları, endemik ve korunması gereken nadir ekosistemlerin bulunduğu alanlarda maden aranması ve işletilmesi, Tarım ve Orman Bakanlığının muvafakatine bağlıdır. Genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinin; baraj, gölet, liman ve yol gibi yapılarda dolgu amaçlı kullanacağı her türlü yapı hammaddesi üretimi için yapacağı madencilik faaliyetleri ile zorunlu tesislerinden bedel alınmaz." "Madencilik faaliyetlerinin ve faaliyetlerle ilgili her türlü yer, yol, bina ile tesislerin hükmi şahsiyeti haiz amme müesseselerine ait ormanlarda veya özel ormanlarda yapılmak istenmesi halinde Tarım ve Orman Bakanlığınca izin verilebilir. Bu takdirde kullanım bedeli, kullanım süresi, yapılan bina ve tesislerin devri gibi hususlar genel hükümlere uygun olarak taraflarca tespit edilir." "Madencilik faaliyetlerinin sona ermesi neticesinde idareye teslim edilen veya terk edilen doğal yapısı bozulmuş orman alanları rehabilite edilir. Rehabilite maksadı ile bu alanların orman yetiştirilmek üzere inşaat, yıkıntı ve hafriyat atıkları ile doldurularak ağaçlandırmaya hazır hale getirilmesi için büyükşehir mücavir alanlarında büyükşehir belediyelerine, diğer yerlerde ise il ve ilçe belediyelerine bedeli karşılığında izin verilebilir veya Bakanlıkça uygun görülmesi halinde ihale mevzuatına göre gerçek ve tüzel kişilere yaptırılabilir."

Orijinal Yasa: Madde 16 – (Değişik birinci fıkra: 10/6/2010-5995/19 md.) Devlet ormanları içinde maden aranması ve işletilmesi ile madencilik faaliyeti için zorunlu; tesis, yol, enerji, su, haberleşme ve altyapı tesislerine, fon bedelleri hariç, bedeli alınarak Çevre ve Orman Bakanlığınca izin verilir. Ancak, temditler dahil ruhsat süresince müktesep haklar korunmak kaydı ile Devlet ormanları sınırları içindeki tohum meşcereleri, gen koruma alanları, muhafaza ormanları, orman içi dinlenme yerleri, endemik ve korunması gereken nadir ekosistemlerin bulunduğu alanlarda maden aranması ve işletilmesi, Çevre ve Orman Bakanlığının muvafakatine bağlıdır. Genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinin; baraj, gölet, liman ve yol gibi yapılarda dolgu amaçlı kullanacağı her türlü yapı hammaddesi üretimi için yapacağı madencilik faaliyetleri ile zorunlu tesislerinden bedel alınmaz.

Ruhsatname veya imtiyaz almış olanlarla, ruhsatname veya imtiyaz alacaklar, işe başlamadan evvel çalışma sahalarını orman idaresine haber vermeye ve ormana zarar gelebilecek hallerde, orman idaresinin göstereceği tedbirleri almaya ve yapmaya mecburdurlar. (Ek fıkra: 26/5/2004-5177/34 md.) Madencilik faaliyetlerinin ve faaliyetlerle ilgili her türlü yer, yol, bina ile tesislerin hükmi şahsiyeti haiz amme müesseselerine ait ormanlarda veya özel ormanlarda yapılmak istenmesi halinde Çevre ve Orman Bakanlığınca izin verilebilir. Bu takdirde kullanım bedeli, kullanım süresi, yapılan bina ve tesislerin devri gibi hususlar genel hükümlere uygun olarak taraflarca tespit edilir. (Ek fıkra: 10/6/2010-5995/19 md.) Madencilik faaliyetlerinin sona ermesi neticesinde idareye teslim edilen veya terk edilen doğal yapısı bozulmuş orman alanları rehabilite edilir. Rehabilite maksadı ile bu alanların orman yetiştirilmek üzere inşaat, yıkıntı ve hafriyat atıkları ile doldurularak ağaçlandırmaya hazır hale

getirilmesi için büyükşehir mücavir alanlarında büyükşehir belediyelerine, diğer yerlerde ise il ve ilçe belediyelerine bedeli karşılığında izin verilebilir. (Ek fıkra: 10/6/2010-5995/19 md.) Maddenin uygulanması ile ilgili tanım, şekil, şart ve esaslar yönetmelikle düzenlenir.

Görüş: Yapılması planlanan değişikliklerin büyük bölümü yasanın çıkarıldığı dönemdeki örgüt yapısındaki Bakanlık isim değişikliklerinden oluşmaktadır. Ancak, son fıkranın son cümlesi ile rehabilite amaçlı çalışmalar için; "... veya Bakanlıkça uygun görülmesi halinde ihale mevzuatına göre gerçek ve tüzel kişilere yaptırılabilir." eklemeye farklı bir boyut kazanmıştır. Bu iş ve işlemler rant elde edilebilen çalışmalar olarak değerlendirilebilir. Böylesi bir durumda da rehabilite yapılacak maden sahalarına yönelik çalışmaları öncesi alanlarının hazırlanması sürecinden farklı çıkar gruplarının yararlandırılmasının amaçlandığı anlaşılmaktadır. Zaten bir kamu alanı olan ve izin verilmiş bu alanların tekrar rehabilite edilmesi için yasanın orijinal halinde belirtilen kamu niteliğindeki kuruluşların bu işleri yerine getirmesi uygun olacaktır. Yeni çıkar grupları oluşturmak doğru bir yaklaşım olarak görülmemektedir. Tasarı taslağı, ormanların korunmasına yönelik temel ormancılık politikalarıyla çelişki içerisindedir. Bir taraftan orman alanları korunuyor gibi gösterilerek kamu malına yönelik hizmet sunma eylemleri üzerinden çıkar elde edilmesine olanak verebilecek bu tür yaklaşımlar gelecek süreçte orman alanlarından farklı yararlanma biçimleri oluşturma gibi sağlıklı olmayan etkinliklerin gelişmesine yol açabilecektir. Bu sağlıksız durumun gelişerek yaygınlaşması orman alanlarının korunması anlayışının da için boşaltarak duyarsızlaştırılmasına neden olacaktır.

3.3. Yapılması Planlanan Değişiklik: MADDE 11- 6831 sayılı Kanununun 17 nci maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir. "Devlet ormanlarının herhangi bir suretle yanmasından veya açıklıklarından faydalanılarak işgal, açma veya hangi şekilde olursa olsun kesme, sökme, budama veya boğma yollarıyla elde edilecek yerlerle buralarda yapılacak her türlü yapı ve tesisler, şahıslar adına tapuya tescil olunamaz. Buralara doğrudan doğruya orman idaresince el konulur. Devlet ormanlarında el konulan bütün yapı ve tesisler, inşa aşamasında olanlar da dâhil olmak üzere, hiçbir karar alınmasına lüzum kalmaksızın, Orman Genel Müdürlüğü tarafından derhal yıkılır veya ihtiyaç görüldüğü takdirde ormancılık hizmetlerinde kullanılabilir. Yanan orman alanlarındaki her türlü emval Orman Genel Müdürlüğüne değerlendirilir."

Orijinal Yasa: "... Devlet ormanlarının herhangi bir suretle yanmasından veya açıklıklarından faydalanılarak işgal, açma veya herhangi şekilde olursa olsun kesme, sökme, budama veya boğma yollarıyla elde edilecek yerlerle buralarda yapılacak her türlü yapı ve tesisler, şahıslar adına tapuya tescil olunamaz. Buralara doğrudan doğruya orman idaresince el konulur. (Mülga son ikicümle: 17/6/2004-5192/1 md.) (Ek cümle: 17/6/2004-5192/1 md.) Yanan orman alanlarındaki her türlü emval Orman Genel Müdürlüğüne değerlendirilir."

Görüş: Yapılması planlanan değişiklik olumlu bir yaklaşımdır. Orman alanlarının korunması temel politika amacıyla da örtüşmektedir.

3.4. Yapılması Planlanan Değişiklik: MADDE 12- 6831 sayılı Kanununun 27 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir. "MADDE 27- Devlet ormanlarından kesilecek veya herhangi bir sebeple devrilmemiş veya kesilmiş ağaçlardan, hangilerinin diplerinin ve hangi ürün çeşidinin kimler tarafından damgalanacağına veya işaretleneceğine, hangi damga veya damga yerine geçecek işaretlerin kullanılacağına, orman mahsullerinin kesim, imal, toplama, koruma ve satış icaplarına göre nakil, istif ve ölçme işlerine, taşıma belgesinin tanzim ve kullanılmasına ait şekil ve esaslar Orman Genel Müdürlüğüne tayin ve tespit olunur.

Tayin ve tespit olunan damga veya damga yerine geçecek işaretlerin Orman Genel Müdürlüğüne belirlenen kişilerden başkası tarafından kullanılması yasaktır.

Orman Genel Müdürlüğüne belirlenecek esaslara göre damgaya tâbi iken damgasız, işaretlemeye tabi iken işaretsiz olan ve taşıma belgesi olmayan orman emvali kaçak sayılır."

Orijinal Yasa: Madde 27 – (Değişik birinci fıkra: 23/9/1983 - 2896/17 md.) Devlet ormanlarından kesilecek veya herhangi bir sebeple devrilmemiş veya kesilmiş ağaçlardan, hangilerinin diplerinin ve hangi ürün çeşidinin kimler tarafından numaralanıp damgalanacağına, orman mahsullerinin kesim, imal, toplama, koruma ve satış icaplarına göre nakil, istif ve ölçme işlerine, nakliye tezkerelerinin tanzim ve

kullanılmasına ait şekil ve esaslar Orman Genel Müdürlüğünce tayin ve tespit olunur. (Değişik ikinci fıkra: 5/11/2003-4999/8 md.) Damga çekiçleri dört çeşit olup şekilleri, bu Kanuna bağlı levhada tespit edilmiştir. Bu çekiçlerin yetkililerden başkası tarafından kullanılması yasaktır.

Görüş: Yapılması planlanan değişiklik ile orman alanlarından gerçekleştirilecek odun hammaddesi üretim işlerinin "YETKİLİLER" yerine "Tayin ve tespit olunan damga veya damga yerine geçecek işaretlerin Orman Genel Müdürlüğünce belirlenen kişilerden başkası tarafından kullanılması yasaktır." yaklaşımı getirilmek istenmektedir. Oysa yapılacak damga iş ve işlemleri Orman İşletme Şeflerinin yetki ve sorumluluğundadır. Bu yetki ve sorumluluğun belirlenecek diğer kişilere devredilmesi dava konusu olmuş ve yargı bu anlayışı yanlış bulmuştur. Damga işlerinin yetki ve sorumluluğunun orman işletme şefleri dışındaki kişilere devredilmesi orman alanlarındaki teknik bir konu olan üretim işlerinin kontrolsüz bir yapıya kavuşmasına neden olacaktır. Ayrıca yapılacak iş ve işlemlerde kontrolsüzlüğün gelişmesine neden olacaktır. Bu ise ormanların sunduğu ürünlerden usulsüz bir şekilde yararlanmayı, ekosistemlerin yapılarının giderek bozulmasını ortaya çıkarabilecektir. Bu anlayışla bakıldığında ormancılık politikalarındaki "orman korunması" ve "orman geliştirilmesi" anlayışı ile ciddi bir şekilde çelişmektedir. Dolayısıyla da son derece sakıncalı görülmektedir.

3.5. Yapılması Planlanan Değişiklik: MADDE 13- 6831 sayılı Kanununun 31 inci maddesinin birinci, ikinci, dördüncü ve beşinci fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir. "Mülki hudutları içinde verimli Devlet ormanı bulunan köylerde köy nüfusuna kayıtlı ve köyde devamlı oturan veya burada oturmakta iken yerleşim adresini bu madde kapsamındaki başka bir köye taşıyan ya da nüfusa kayıtlı olmasa bile yerleşim adresi olarak kesintisiz en az beş yıl oturan muhtaç ihtiyaç sahibi hane reislerine, köyde barınmaları için yapacakları ev, ahır, samanlık, ambar ve kümes ile köy halkının müşterek ihtiyacı olan okul, cami, sağlık evi, köy yolu köprüsü ve köy konağı ihtiyaçları ve bunların tamiratları için yapacak emval bu ormanlar civarındaki satış istif yerlerinden maliyet bedelinin üçte biri alınmak suretiyle yeni inşaatlarda bir defaya mahsus olmak üzere, tamir için ise ihtiyaç tespitine göre verilir. Bu maddeye giren inşaatlar için hak sahiplerinin talebi halinde bu yapacak emval yerine, karşılığı idarece nakit olarak ödenir." "Nakit ödeme hallerinde işletmesindeki kerestelik emvalin son üç aylık açık artırmalı satış fiyatı ortalamasından, maliyet bedelinin üçte biri düşülür. Bu şekilde hesaplanan meblağın yüzde doksanı (% 90) ödenir." "Emval yerine, nakit ödeme esas ve usulleri Tarım ve Orman Bakanlığınca tespit edilir." "Bu yerler halkının yakacak ihtiyaçları tarife bedeli ile karşılanır. Satış istif yerlerinden karşılanması halinde ise; maliyet bedelinin üçte biri alınır."

Orijinal Yasa: Madde 31 – (Değişik : 22/5/1987 - 3373/8 md.) (1)

Mülki hudutları içinde verimli Devlet ormanı bulunan köylerde köy nüfusuna kayıtlı ve köyde devamlı oturan veya burada oturmakta iken yerleşim adresini bu madde kapsamındaki başka bir köye taşıyan ya da nüfusa kayıtlı olmasa bile yerleşim adresi olarak kesintisiz en az beş yıl oturan muhtaç ihtiyaç sahibi hane reislerine, köyde barınmaları için yapacakları ev, ahır, samanlık, ambar ve kümes ile köy halkının müşterek ihtiyacı olan okul, cami, sağlıkevi, köy yolu köprüsü ve köy konağı ihtiyaçları için yapacak emval bu ormanlar civarındaki istif veya satış istif yerlerinden tarife bedeli ile kesme, taşıma ve istif masrafları alınmak suretiyle bir defaya mahsus olmak üzere verilir. Bu maddeye giren inşaatlar için hak sahiplerinin talebi halinde bu yapacak emval yerine, karşılığı idarece nakit olarak ödenir. Tamiratlar için ise, en yakın istif veya satış istif yerlerinden maliyet bedelinin üçte biri üzerinden emval verilir veya karşılığı nakit olarak idarece ödenir.

Nakit ödeme hallerinde işletmesindeki kerestelik emvalin son üç aylık açık artırmalı satış fiyatı ortalamasından, yeni inşaatlarda tarife bedeli ve fiili masraflar, tamiratlarda ise maliyet bedelinin üçte biri düşülür. Bu şekilde hesaplanan meblağın yüzde doksanı (% 90) ödenir.

Tamir için tamir ihtiyacının verildiği tarihten itibaren en az beş yıl geçmedikçe, ev, ahır, ambar, samanlık ve kümesin yeni olarak yapıldığı tarihten itibaren ise en az on yıl geçmedikçe tekrar ihtiyaç verilmez. Tamir için verilen miktar, yeni olarak yapılan ev, ahır, ambar, samanlık ve kümes için verilen ihtiyacın dörtte birini geçemez.

Emval yerine, nakit ödeme esas ve usulleri Tarım Orman ve Köy İşleri Bakanlığınca tespit edilir.

Bu yerler halkının yakacak ihtiyaçları tarife bedeli ile karşılanır. Satış istif yerlerinden karşılanması halinde ise kesme, taşıma ve istif masrafları ayrıca alınır.

Bu maddeye göre verilen yapacak emvalin gayesi dışında kullanılması ve başka bir yere taşınması yasaktır. Ancak, hak sahiplerinin ev ve müştemilatının tabii afete maruz bulunması, baraj veya gölet alanı içinde kalması veya hak sahibinin iskana tabi olması hallerinde yapacak emvalin ve enkazın nakline veya satışına müsaade edilebilir. Bu ihtiyaçların aynı köy halkı arasında devrine idarece izin verilebilir.

Köyden kesin olarak ilişkisini keseceklere ait sahipli yapıların enkazı Tarım Orman ve Köyleri Bakanlığının tespit edeceği esaslara göre nakledilebilir veya satılabilir.

Bu madde hükümlerine göre verilen yapacak ile bunların enkazı ve yakacak odun haczedilemez.

Nakit verilmesi halinde, nakit ödeme amacı ile ilgili inşaat ve tamiratın yapılması zorunludur. Aksi halde 98 inci madde hükümleri uygulanır. (1) 2/7/2018 tarihli ve 700 sayılı KHK'nin 38 inci maddesiyle, bu maddede yer alan "İcra Vekilleri Heyeti" ibaresi "Cumhurbaşkanı" şeklinde değiştirilmiştir.

Görüş: Bu madde yukarıda verilen yasanın son halinden önemli farklılıklar içermemektedir. Dolayısıyla değiştirilmesiyle yeni bir yaklaşım sağlamayacaktır.

3.6. Yapılması Planlanan Değişiklik: MADDE 14- 6831 sayılı Kanunun 33 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan "muhtaç" ibaresi yürürlükten kaldırılmıştır.

Orijinal Yasa: Madde 33 – (Değişik : 23/9/1983 - 2896/21 md.)

Hariçten gelecek ve Hükümetçe iskana tabi tutulacak göçmenlerle, Hükümetçe memleket içinde bir yerden diğer bir yere nakledilecek ve topluca köy kuracak veya köylerde yerleştirilecek olanlara ve köy hudutları içinde yapılacak düzenleme ve toplulaştırmaya tabi tutulacaklara, yer sarsıntısı, yangın, heyelan, sel ve çığ yüzünden felakete uğrayan köylerde bu yüzden zarar gören muhtaç köylülere; yapacakları ev, ahır, samanlık ve ambar için bir defaya mahsus olmak üzere Tarım ve Orman Bakanlığınca en yakın istif veya satış istif yerlerinden kesme, taşıma ve istif masrafları karşılığında yapacak emval verilebilir. 31 inci maddenin 4, 5 ve 6 ncı fıkralarındaki hükümler, bu madde hakkında da tatbik olunur.

Görüş: 6831 sayılı yasanın madde 33'te yer verilen "muhtaç" sözcüğünün kaldırılması Anayasa'nın eşitlik ilkesine aykırı görüldüğü için kaldırılması uygun görülmemektedir. Yasa hükmünde belirtilen doğal afetlerden zarar gören ama ihtiyacı olmayan şahısların da yararlabilmesine olanak tanıyor olması da önemlidir.

3.7. Yapılması Planlanan Değişiklik: MADDE 15- 6831 sayılı Kanunun 34 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"MADDE 34 - Üretimin Orman İdaresi tarafından yapılması halinde, sınırları içinde Devlet ormanı bulunan köylerde o yer nüfusuna kayıtlı olarak ikamet eden gerçek kişilerin veya sınırları içinde Devlet ormanı bulunan köy ve kasabalarda kurulan ve her birinde ikamet eden hane adedinin çoğunluğunun ortak olduğu orman köylerini kalkındırma kooperatiflerinin; amenajman planlarına göre baltalık ormanlar, koruya tahvil sahaları ve ağaçlandırılacak yapraklı bozuk orman vasfındaki yerlerden, vahidi fiyat usulü ile kesip satış istif yerine taşıdıkları yakacak odunların yüzde yüzüne kadarı idarece tayin edilecek süre içerisinde, istedikleri takdirde kendilerine maliyet bedeli üzerinden verilir.

Devlet ormanlarında üretim işlerinin vahidi fiyat usulü ile orman idaresince yaptırılması durumunda; üretim işinde çalışan gerçek kişilerin kesip, satış istif yerine taşıdıkları endüstriyel ve yakacak emvale ait istihkak tutarı yüzde on, orman köylerini kalkındırma kooperatiflerine ise yüzde yirmi fazlasıyla ödenir. 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (4) numaralı alt bendi veya ek 5 inci maddesi kapsamında sigortalı olan kişilere orman idaresi tarafından vahidi fiyat usulü ile yaptırılan, odun üretimi, silvikültür, ağaçlandırma, toprak muhafaza, fidan ve tohum üretimi gibi işlere ait istihkak tutarları; ödemenin yapılacağı tarihlerde Sosyal Güvenlik Kurumuna kendi sigortalılıklarından kaynaklanan prim borcu ve bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borcunun bulunmaması şartıyla yüzde beş fazlasıyla ödenir.

Yukarıdaki fıkralarda belirtilen haklardan yararlanabilmek için işlerin vahidi fiyat kararı ve şartnamelerdeki süreler ve esaslara uygun olarak yapılması şarttır.

Bu madde kapsamındaki kooperatiflerden veya üst kuruluşlardan yaptıkları işin mahiyeti ve hacmine göre orman mühendisi veya orman teknikeri çalıştırmaları istenebilir.

Orman Kanununda değişiklik yapan 23/9/1983 tarihli ve 2896 sayılı Kanunun geçici 1 inci maddesi hükümlerinden evvelce yararlanmakta olan orman köylülerine ve bunların hane adedinin çoğunluğunun ortak olduğu orman köylerini kalkındırma kooperatiflerine istedikleri takdirde ürettikleri endüstriyel ve yakacak odunlar, bu maddedeki esaslar ve işletme müdürlüğünün satış ortalama fiyatlarından yüzde yirmi düşülerek tespit edilecek bedel üzerinden verilir.

Bu madde hükümlerinin uygulanması ile ilgili esas ve usuller Orman Genel Müdürlüğünce belirlenir.”

Orijinal Yasa: Madde 34 – (Değişik : 25/5/2000 - 4570/1 md.)

Üretimin Orman İdaresi tarafından yapılması halinde, sınırları içinde Devlet ormanı bulunan köy ve kasabalarda o yer nüfusuna kayıtlı olarak ikamet eden gerçek kişilerin veya sınırları içinde Devlet ormanı bulunan köy ve kasabaların her birinde hane adedinin çoğunluğu tarafından kurulan orman köylerini kalkındırma kooperatiflerinin baltalık ormanlarından birim fiyat (vahidi fiyat) usulü ile kesip, satış istif yerlerine taşıdıkları yakacak odunların yüzde yüzüne kadarı idarece tayin edilecek süre içinde, istedikleri takdirde kendilerine maliyet bedeli üzerinden verilir.

Ağaçlandırılacak, imar ve ihya edilecek sahalarda da baltalık ormanlarda yapılan çalışmalara ait hükümler aynen uygulanır.

Hane adedinin en az yüzde ellibiri tarafından kurulan orman köylerini kalkındırma kooperatiflerinin, birim fiyat usulü ile kesip satış istif yerlerine taşıdıkları kerestelik, soymalık ve kesme kaplamalık tomrukların ve sanayi odunlarının ayrı ayrı yüzde yirmibeşine kadarı, istedikleri takdirde satış istif yerlerinden, Orman Bölge Müdürlüklerinin son açık artırmalı satış ortalaması fiyatlarından yüzde yirmi düşülerek tespit edilecek bedelle, kendilerine satılır. Ancak, hakkını mal olarak almak istemeyen orman köyleri kalkındırma kooperatiflerine, birim fiyat usulü ile kesip, satış istif yerlerine taşıdıkları kerestelik, soymalık, kesme kaplamalık tomruk ve sanayi odunlarının ayrı ayrı yüzde yirmibeşine kadarı için, ilgili orman işletmesince istihsal edilen emvalden, aynı yıl içinde açık artırmalı olarak satılan miktarın genel satış ortalaması ile maliyet bedeli genel ortalaması arasındaki bedel farkı, bilançonun çıkarılmasını müteakip nakden ödenir.

Ancak, Orman Bölge Müdürlüklerinin son açık artırmalı satış ortalaması fiyatlarından yüzde yirmi düşülerek tespit edilecek bedel, maliyet bedelinin üstünde ise orman köylerini kalkındırma kooperatiflerinin hak ettikleri yüzde yirmibeş ürünler kendilerine maliyet bedeli satılır.

Devlet ormanlarında istihsalde çalışan gerçek ve tüzel kişilerin, kesip satış istif yerlerine taşıdıkları yapacak ve yakacak emvale ait isitihkak tutarları ayrıca yüzde on fazlası ile kendilerine ödenir.

Yukarıdaki fıkralarda yazılı haklardan yararlanabilmek için kesme ve taşıma işinin birim fiyat (vahidi fiyat) kararı ve şartnamelerdeki sürelerle ve esaslara uygun olarak yapılması şarttır.

Bu madde kapsamındaki kooperatiflerden veya üst kuruluşlardan yaptıkları işin mahiyeti ve hacmine göre orman mühendisi veya orman teknikeri çalıştırmaları istenebilir.

Orman Kanununda değişiklik yapan 23.9.1983 tarihli ve 2896 sayılı Kanunun geçici 1 inci maddesi hükümlerinden evvelce yararlanmakta olan orman köylülerine de bu maddedeki bedel ve satış esasları uygulanır.

Bu madde hükümlerinin uygulanması ile ilgili esas ve usuller Orman Genel Müdürlüğünce belirlenir.

Görüş: Bu madde ile orman köy kooperatifleri ile orman köylüsüne gerçek anlamda bir iyileştirme sağlanamayacaktır. Orman köy kooperatiflerinin gerçekleştirdikleri üretim miktarının yüzde yirmibeş oranında bir miktarın açık artırmalı satışların ortalaması üzerinden doğrudan ödenmesi şeklinde düzenlenmelidir. Diğer yandan vahidi fiyatla kendi adına çalışanlar için 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin

(4) numaralı alt bendi veya ek 5 inci maddesi kapsamında sigortalı olan kişilere yaptıkları çalışma karşılığı olarak; ödemenin yapılacağı tarihlerde Sosyal Güvenlik Kurumuna kendi sigortalılıklarından kaynaklanan prim borcu ve bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borcunun bulunmaması şartıyla istihkak tutarının 3/2'si oranında miktarın ödenmesi şeklinde düzenlenmesi yasa gerekçesinde belirtilen kırsalda iş gücünün istihdamı ve sürekliliğinin sağlanabilmesi açısından son derece önemlidir. Anayasamızın 170. maddesi orman köylüleri ve onların kalkındırılmasına yönelik içerklere sahiptir. Diğer yandan ormancılık politika amaçları arasında yer alan ormanlardan faydalanma anlayışı yer almaktadır. Bu bağlamda; konu özünde orman köylülerinin kalkındırılması anlayışı ve orman köylülerinin önceliklendirilmesi anlayışı bu taslak yaklaşım ile çalışmaktadır.

3.8. Yapılması Planlanan Değişiklik: MADDE 16- 6831 sayılı Kanununun 41 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 41- Herhangi bir suretle satışı yapılmış orman emvali, bedeli ödenmeden veya karşılığı banka teminat mektubu veya Devlet tahvili temin edilmeden, damgaya tâbi olanlar damgalanmadan veya işaretlemeye tabi iken işaretsiz olanlar taşıma belgesi olmaksızın nakledilemez. Bunlar için düzenlenecek belgelerde emvalin adedi, cinsi, nevi, vasfı, ebadı, miktarı, bedeli, hareket tarihi ve saati ile mesafe dikkate alınarak tanınan geçerlilik süresi gösterilir.

Taşıma belgeleri mal sahibinin istediği yere ve taşıyıcının taşıma imkânlarına göre müddetli olarak verilir.

Malın ilk götürüldüğü yerlerden başka yerlere taşınmasında, taşıyanın taşıma belgesini yeniletmesi lazımdır.

Orman emvali; adedi, cinsi, nevi, vasfı, ebadı, bedeli, hareket tarihi ve saati ile geçerlilik süresi itibarıyla ibraz olunan taşıma belgesine uyduğu ve damgaya veya damga yerine geçecek işaretlemeye tâbi olanlar damgalı veya işaretli bulunduğu takdirde, hepsi üzerinden “hacmen” yüzde on ve “ağırlığının” yüzde onbeşine kadar çıkacak fazlalık için taşıma belgesinde yazılı satış bedeli üzerinden tutarı ve bu tutarın yüzde on fazlası alınarak serbest bırakılır.

Yukardaki hadleri aşan miktar, bütün fazlalığa şamil olmak üzere kaçak sayılarak idarece müsadere olunur.”

Orijinal Yasa: Madde 41 – (Değişik birinci fıkra: 5/11/2003-4999/9 md.) Herhangi bir suretle satışı yapılmış orman emvali, bedeli ödenmeden veya karşılığı banka teminat mektubu veya Devlet tahvili temin edilmeden, damgaya tâbi olanlar damgalanmadan ve gayri mamûl orman emvali nakliye tezkeresi alınmadan, yarı mamûl ve mamûl orman emvali fatura veya sevk irsaliyesi olmaksızın nakledilemez. Bunlar için düzenlenecek belgelerde emvalin adedi, cinsi, nevi, vasfı, ebadı, miktarı, bedeli, hareket tarihi ve saati ile mesafe dikkate alınarak tanınan geçerlilik süresi gösterilir.

Nakliye tezkereleri mal sahibinin istediği yere ve taşıyıcının taşıma imkanlarına göre müddetli olarak verilir.

Malın ilk götürüldüğü yerlerden başka yerlere taşınmasında, taşıyanın eski nakliye mal mevcuduna göre yeniletmesi lazımdır. (Değişik dördüncü fıkra: 5/11/2003-4999/9 md.) Orman emvali; adedi, cinsi, nevi, vasfı, ebadı, bedeli, hareket tarihi ve saati ile geçerlilik süresi itibarıyla ibraz olunan nakliye tezkeresi, fatura veya sevk irsaliyesine uyduğu ve damgaya tâbi olanlar damgalı bulunduğu takdirde, hepsi üzerinden “hacmen” yüzde on ve “veznen” yüzde onbeşine kadar çıkacak fazlalık için, nakliye tezkeresi, fatura veya sevk irsaliyesinde yazılı satış bedeli üzerinden tutarı ve bu tutarın yüzde on fazlası alınarak serbest bırakılır.

Yukardaki hadleri aşan miktar, bütün fazlalığa şamil olmak üzere kaçak sayılarak idarece müsadere olunur.

Görüş: Yasa değişikliği ile kaçak olarak tespit edilen ürünün “veznen” yani parasal değeri yerine “ağırlığı” ibaresi getirilmektedir. Kaçak olarak ele geçirilen ürünün ağırlığının dikkate alınması; söz konusu ürünün özgül ağırlığının ürünün piyasa parasal değerinden daha yüksek olacağı yaklaşımından kaynaklandığı düşünülmektedir. Ancak bu suçun caydırıcılığını sağlamayacaktır. Ayrıca yasa değişiklik gerekçesi olarak; “MADDE 16- Yapılan değişiklik ile herhangi bir suretle satışı yapılan orman emvalinin,

taşıma belgeleri ile ilgili hususların değişen teknolojik şartların paralelinde dijalleştirilerek yeniden belirlenmesi amaçlanmıştır. Ormanlık alanında gelişmiş teknolojilerin kullanılması konusunda faaliyet gösteren sektörlerle yapılan görüşmeler ve bilgi alışverişleri yanında dijital ürün takip siteleri teknolojisi ve farklı ülke uygulamalarının incelenmesi sonucu kullanılan sistemin yenilenmesinin gerektiği düşünülmüştür.

Günümüzde kullanılan dijital barkod, çipli kartlar ve QR kod uygulamaları için ARGE çalışmaları yapılmakta olup bu çalışmaların kullanılması ile ekonomik ve iş gücü tasarrufu sağlanacağı gibi faaliyetlerin daha verimli ve etkin yerine getirilmesi vatandaş memnuniyetini artıracaktır. MADDE 23-6831 sayılı Orman Kanununun 27, 41 ve 42 nci maddesinde yapılması öngörülen güncel teknolojik şartlara uygun olarak dijitalleşme yönündeki değişikliğe paralel olarak 100 üncü maddenin değiştirilmesi ve idari para cezası miktarının günümüz şartlarına uygun hale getirilmesi gerekmektedir.

Ayrıca taşıma belgesini değiştirmeden nakliyat yapanlara, ormandan kesilen ağaçlardan damgaya tabi orman emvalini damgasız, işaretlemeye tabi olanları işaretsiz olarak orman idaresinin istif yerlerine götürülere verilen cezaların da günümüz şartlarına uygun hale getirilmesi öngörülmektedir.” şeklinde sunulmuştur. Getirilen değişikliğin belirtilen gerekçelerle ilişkili olmadığı düşünülmektedir. Diğer yandan yapılması gereken değişikliğin konu ile ilgili T.C. Ceza Kanunda yapılacak değişikliklerle araçların da müsadere edilmesi yönünde olmalıdır. Çünkü kaçak olarak tespit edilen emval miktarı araç değerinden az olduğunda yasa da belirtilen oranda bir ceza işlemi uygulanmaktadır. Uygulama bu haliyle “kaçak emval” suçunun işlenmesi için caydırıcılıktan uzak bir nitelik taşımaktadır. Kaldı ki getirilen ceza uygulama oranları yürürlükteki yasadaki oranlarla eşittir. Bir şey değişmemiştir. Orman alanlarının korunmasının önündeki en önemli etken cezai yaptırımların güncel gerçekliklerle örtüşmüyor olmasıdır. Diğer yandan ormanlık üretim süreçlerinde dijital uygulamalar yoluyla odun hammaddesi kaçakçılığının önüne geçilmesi anlayışı ciddi araştırmalarla ve örnek olaylarla desteklendikten sonra genel yaşam pratiğine aktarılmalıdır. Aksi durumlar ormanları düzensiz yararlanmalara açık hale getirebilecektir. Böylesi durumlar ise orman ekosistemlerinin zarar görmesini ekolojik yıkımları ortaya çıkaracaktır ki bu ormanların korunması ve geliştirilmesi ana anlayışı olan politika amaçlarıyla da çelişileceğini göstermektedir.

3.9. Yapılması Planlanan Değişiklik: MADDE 17- 6831 sayılı Kanunun 42 nci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir. “Orman içinde yapılacak nakliyat, orman idaresinin göstereceği yollardan yapılır.

Taşıma belgesi emval taşıyanların daima üzerinde bulunur ve ilgili memurlar tarafından istenildiğinde gösterilmesi zorunludur.”

Orijinal Yasa: Madde 42 – (Değişik birinci fıkra: 5/11/2003-4999/10 md.)Orman içinde yapılacak nakliyat, orman idaresinin göstereceği yollardan yapılır. Nakliye tezkereleri ile fatura veya sevk irsaliyeleri veya diğer taşıma belgeleri daima taşıyanların üzerinde bulunur ve ilgili memurlar tarafından istenildiğinde gösterilmesi zorunludur. (Değişik ikinci fıkra: 5/11/2003-4999/10 md.) Şehir ve kasabalardaki ticaret hane ve fabrikalardan alınan orman emvali şehir için de fatura veya sevk irsaliyesi ile taşınabilir. Bu belgelerin taşıma araçların da bulundurulması zorunludur.

Resmi daire ve müesseseler kendi ihtiyaçları için kullanmak üzere kendi stok mahallerinden veya fabrikalarından iş yerlerine nakledecekleri keresteleri damgalı olmak şartıyla kendilerince mütat ve muteber olan vesikalarıyla sevk edebilirler.

Görüş: Bu değişiklik önerisinin yasanın orijinal halinden önemli bir farkı görülmemiştir. Bu nedenle böyle bir değişiklik yapılmasının gerekli olmadığı düşünülmektedir. Yukarıdaki birkaç tasarıda da olduğu gibi herhangi bir somuta yansıyan değişim ortaya koymayacak nitelikteki yaklaşımlar aslında gerekçeleri için oluşturulmaya çalışılmıştır. Ancak, gerekçeler incelendiğinde de getirilmek istenen değişikliklerle bağlantılı olmadığı görülmektedir. Bu nedenle de yukarıda yasa tarısının gerekçeleri ayrı bir tartışma konusu kapsamında değerlendirilmelidir.

3.10. Yapılması Planlanan Değişiklik: MADDE 18- 6831 sayılı Kanunun 54 üncü maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir. “Hususi ormanlarda yapılacak plan, kesilecek ağaçların

belirlenerek damga veya işaretleme, istihsal ve murakabe işlerinde çalışan orman memurlarının kanuni harcırah ve masrafları hususi orman sahipleri tarafından ödenir.”

Orijinal Yasa: Madde 54 – Hususi ormanlarda yapılacak plan, damga, istihsal ve murakabe işlerinde çalışan orman memurlarının kanuni harcırah ve masrafları hususi orman sahipleri tarafından ödenir.

Bu harcırah ve masrafların karşılığı, bilahare mahsubu yapılmak üzere ve avans olarak orman veznesine peşinen yatırılır.

Görüş: Bu değişiklik önerisinin yasanın orijinal halinden önemli bir farkı görülmemiştir. Bu nedenle böyle bir değişiklik yapılmasının gerekli olmadığı düşünülmektedir.

3.11. Yapılması Planlanan Değişiklik: MADDE 19- 6831 sayılı Kanunun 75 inci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir. “Orman idaresi yangınları önlemek amacıyla en çok beş yılda tahakkuk ettirilecek bir plan ve program dahilinde yangın emniyet yolları ve yangın kule ve kulübeleri yapmak ve bunları idare merkezlerine telli ve telsiz telefonla bağlamakla mükellef olduğu gibi yangın tehlikesinin fazla olduğu mıntikalarda lüzum gördüğü yerlerde ve yeter miktarda yangın söndürme alet ve malzemesini havi motorlu vasıtalarla teçhiz ve takviye edilmiş yangın ekipleri bulundurur.”

Orijinal Yasa: Madde 75 – Orman idaresi yangınları önlemek amacıyla en çok beş yılda tahakkuk ettirilecek bir plan ve program dahilinde yangın emniyet yolları ve yangın kule ve kulübeleri yapmak ve bunları idare merkezlerine telli ve telsiz telefonla bağlamakla mükellef olduğu gibi yangın tehlikesinin fazla olduğu mıntikalarda yangın mevsimine münhasır olmak üzere lüzum gördüğü yerlerde ve yeter miktarda yangın söndürme alet ve malzemesini havi motorlu vasıtalarla teçhiz ve takviye edilmiş yangın ekipleri bulundurur.

(Ek : 24/5/2000 - 4569/1 md.) Orman yangınlarını önleme ve orman yangınlarıyla mücadele harcamaları için Orman Genel Müdürlüğü Katma Bütçesine yeterli miktarda ödenek konulur.

Görüş: Bu değişiklik önerisinin yasanın orijinal halinden önemli bir farkı görülmemiştir. Bu nedenle böyle bir değişiklik yapılmasının gerekli olmadığı düşünülmektedir.

3.12. Yapılması Planlanan Değişiklik: MADDE 20- 6831 sayılı Kanunun 89 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir. “MADDE 89— Bu kanunun tatbiki bakımından imalat ve fabrikasyonun kontrolüne Orman Genel Müdürlüğü salahiyyetlidir. Bu kontrolün ve umumiyetle taşıma belgelerinin kontrolünün nasıl yapılacağı Orman Genel Müdürlüğüne tespit olunur.”

Orijinal Yasa: Madde 89 – Bu kanunun tatbiki bakımından imalat ve fabrikasyonun kontrolüne Orman Umum Müdürlüğü salahiyyetlidir. Bu kontrolün ve umumiyetle nakliye tezkereleri yoklamasının nasıl yapılacağı Orman Umum Müdürlüğüne tespit olunur.

Görüş: Bu değişiklik önerisinin yasanın orijinal halinde yer alan “Orman Umum Müdürlüğü” ifadesi yerine “Orman Genel müdürlüğü” ifadesi getirilerek güncellenmiştir.

3.13. Yapılması Planlanan Değişiklik: MADDE 21-6831 sayılı Kanunun 94 üncü maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir. “Bu Kanunun 14 üncü maddesinin (F) bendinde belirtilen fiilleri işleyenler hakkında 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun ilgili hükümleri uygulanır.”

Orijinal Yasa: Madde 94 – (Değişik : 23/1/2008-5728/201 md.)

Bu Kanunun 18 inci maddesinde belirtilen ve yapılması izne bağlı fabrika, hızar ve şeritlerle, kireç, terebentin, katran, sakız, 92 nci madde kapsamı dışında kalan taş, kömür, toprak ve buna benzer ocaklar ile balık üretim tesislerini orman sınırları içinde izinsiz kuranlar, 91 inci madde hükümleri saklı kalmak üzere altı aydan iki yıla kadar hapis ve beşbin güne kadar adlî para cezası ile cezalandırılır. Ayrıca, bunların işletilmesi menedilerek tesislerin Türk Ceza Kanunu hükümlerine göre müsaderesine hükmolunur.

Bu Kanunun 18 inci maddesinde belirtilen ve birinci fıkrada yazılı fiili orman sınırları dışında işleyenlere bin Türk Lirasından bin Türk Lirasına kadar idarî para cezası verilir ve bunların işletilmesi yasaklanır.

Bu Kanunun 14 üncü maddesinin (C) ve (E) bentlerinde yazılı fiilleri işleyenlere yüz Türk Lirası idarî para cezası verilir.

Görüş: 6831 sayılı yasada madde 94 için fıkra eklenmesi düşünülmektedir. Yapılacak ekleme; yasanın madde 14 için (F) bendine olacak şekilde planlanmıştır. Ancak yasada madde 14'te (F) bulunmamaktadır. İyi ihtimalle sehven hatalı yazılmış olacağı düşünülmektedir. Buradaki ifadenin "(E) bendinde belirtilen fiilleri işleyenler hakkında 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun ilgili hükümleri uygulanır." şeklinde olması gerekir. Ancak eklenen bu yaklaşımın; (A), (B), (C), (D) ve (E) benler için geçerli kılınması daha uygun olacaktır.

3.14. Yapılması Planlanan Değişiklik: MADDE 22-6831 sayılı Kanunun 97 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir. "MADDE 97- Orman idaresi tarafından kesilecek ağaçların tespitinde kullanılan damga ya da damga yerine geçecek işaretleri, ağaçları keserken dip kütükte bırakmayanlarla damgalı ya da işaretli ağaçları tespit edilen hadde nazaran daha yüksekten kesenlere, kesilen her ağaç için beşyüz Türk Lirası İdarî para cezası verilir.

Orman idaresinin kesilecek ağaçların tespitinde kullandığı damga ya da damga yerine geçecek işaretleri taklit edenler veya taklit fiiline iştirak etmeksizin kullananlar Türk Ceza Kanununun 202 nci maddesinin ikinci fıkrasına göre cezalandırılırlar."

Orijinal Yasa: Madde 97 – (Değişik : 23/1/2008-5728/204 md.)

Devlet çekici ile damgalanan ağaçları keserken bu damgayı orman idaresince tespit edilen şekilde dip kütükte bırakmayanlarla damgalı ağaçları tespit edilen hadde nazaran daha yüksekten kesenlere kesilen her ağaç için altmış Türk Lirası idarî para cezası verilir.

Bu Kanunun 27 nci maddesinde yazılı damga çekiçlerini taklit edenler veya taklit fiiline iştirak etmeksizin kullananlar Türk Ceza Kanununun 202 nci maddesinin ikinci fıkrasına göre cezalandırılırlar.

Görüş: Yapılması planlanan değişiklik ile ceza miktarının artırıldığı görülmektedir. Ancak, bu ceza miktarının iki kat daha artırılarak en az her ağaç için bin Türk Lirası olarak saptanması cezaların caydırıcılığını sağlamak açısından uygun olacaktır. Cezaların caydırıcılığı fiili eylemlerin kısıtlanması anlamı taşımaktadır. Bu boyutu ile caydırıcılık kat sayısı oldukça yüksek olacak şekilde planlamalar yapılmalıdır. Böylece fiilin ortaya çıkması durumlarının azalması ana ormancılık politika amaçlarının daha yaygın bir şekilde yürürlükte kalmasını sağlayacaktır.

3.15. Yapılması Planlanan Değişiklik: MADDE 23- 6831 sayılı Kanunun 100 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir. "MADDE 100- 41 inci maddeye aykırı olarak her çeşit orman emvalini taşıma belgesiz, damgaya tâbi olanları damgasız, işaretlemeye tabi olanları işaretsiz halde nakledenler 108 inci madde gereğince cezalandırılır.

Taşıma belgesini değiştirmeksizin ağaç, odun, kömür ve diğer orman mahsullerini taşıyanların malları, kaçak olup olmadığının incelenmesi için 84 üncü maddede gösterilen şekilde alıkonulur. Kaçak olmadığı ve taşıma belgesinin yenilenmediği tahakkuk ederse, alıkonulan mallar derhal taşıyana teslim edilerek taşıma belgesi verilir.

Malların kaçak olduğu anlaşılırsa 108 inci madde hükmü tatbik olunur.

Taşıma belgesini değiştirmeden nakliyat yapanlara beşbin Türk Lirası İdarî para cezası verilir. Ormandan kesilen ağaçlardan damgaya tabi orman emvalini damgasız, işaretlemeye tabi olanları işaretsiz olarak orman idaresinin istif yerlerine götürülenlere ikibinbeşyüz Türk Lirası İdarî para cezası verilir."

Orijinal Yasa: Madde 100 – (Değişik : 23/9/1983 - 2896/45 md.) (Değişik birinci fıkra:5/11/2003-4999/12 md.) 41 inci maddeye aykırı olarak her çeşit orman emvalini nakliye tezkeresiz, faturasız veya sevk irsaliyesiz, damgaya tâbi olanları damgasız olarak nakledenler 108 inci madde gereğince cezalandırılır.

Nakliye tezkeresini değiştirmeksizin ağaç, odun, kömür ve diğer orman mahsullerini taşıyanların malları, kaçak olup olmadığının incelenmesi için 84 üncü maddede gösterilen şekilde alıkonulur. Kaçak olmadığı ve nakliyesinin yenilenmediği tahakkuk ederse, alıkonulan mallar derhal taşıyana teslim edilerek nakliyesi verilir.

Malların kaçak olduğu anlaşılırsa 108 inci madde hükmü tatbik olunur. (Değişik dördüncü fıkra: 23/1/2008-5728/207 md.) Nakliye tezkeresini değiştirmeden nakliyat yapanlara bin Türk Lirası idarî

para cezası verilir. Ormandan kesilen ağaçlardan damgaya tabi orman emvalini damgasız olarak orman idaresinin istif yerlerine götürülenlere beşyüz Türk Lirası idarî para cezası verilir.

Görüş: Yapılması planlanan değişiklik ile günün ekonomik koşullarında cezaların caydırıcılığının sağlanabileceği güncel miktarlar belirlenmiştir. Ancak bu caydırılığın sürekli/devamlı olabilmesi için de çeşitli mekanizmaların işletilebilmeyi sağlayacak yaklaşımlara gereksinim bulunmaktadır. Böylece suç fiilinin sürekli bir şekilde caydırılık anlayışıyla azalması sağlanarak ormanların korunması ve geliştirilmesi temel politikaları kalıcı olabilecektir.

3.16. Yapılması Planlanan Değişiklik: MADDE 24- 6831 sayılı Kanununun 105 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir. “MADDE 105- 69 uncu maddede yazılı kamu kurum ve kuruluşlarında çalışan memurlarla, orman teşkilatında vazifeli olanlardan yangın yerine yardım göndermeyenlerle alaka göstermeyenler, Türk Ceza Kanununun 170 inci maddesinde tanımlanan suçu ihmalî davranışla işlemiş olmak dolayısıyla cezalandırılır.”

Orijinal Yasa: Madde 105 – (Değişik : 23/1/2008-5728/212 md.) 69 uncu maddeye göre ormanlarda vukua gelecek yangınları söndürmek için yetkili memurlar ve orman teşkilatı tarafından yangın mahalline gitmeleri emrolunmasına veya mahallî mutat vasıtalarla ilan edilmesine rağmen orman yangınına söndürmeye gitmekten imtina edenler veya gidip de çalışmayanlar ve verilen işi yapmayanlar hakkında, mahallin en büyük mülkî amiri tarafından ikiyüz Türk Lirası idarî para cezası uygulanır.

Bu maddede yazılı memurlarla orman teşkilatında vazifeli olanlardan yangın yerine yardım göndermeyenlerle alaka göstermeyenler, Türk Ceza Kanununun 170 inci maddesinde tanımlanan suçu ihmalî davranışla işlemiş olmak dolayısıyla cezalandırılır.

Görüş: Bu değişiklik ile T. C. Ceza yasasının madde 170'e göre; “... üç aydan bir yıla kadar hapis veya adlî para cezası ile cezalandırılır.” şeklindedir. Bu yaklaşımın başta kırsal alanda yaşayanlar tarafından iyi bilinmesinin sağlanması önemlidir. Çünkü orman köylülerindeki orman köylülerinin “mükellef” olarak görevli olduğu anlayışı artık kaldırılmıştır. Bunun yerine “orman gönüllüsü” anlayışı getirilmiştir. Fakat orman gönüllüsü anlayışı yedi gün yirmidört saat orman alanlarıyla iç içe yaşayan orman köylüsünde bir kırılma fay hattı ortaya çıkarmıştır. Beraberinde çeşitli iş ve işlemlerde orman köylüsünün işlendirilme düzeylerindeki düşüklükler de etkili olmuştur bu kırılmada. Dolayısıyla bu yasa değişikliği önerisinin (artık yasalaşmış bulunuyor) orman halk ilişkileri açısından ciddi olumsuz yansımaları yaşam pratiğinde ortaya çıkacaktır.

3.17. Yapılması Planlanan Değişiklik: MADDE 25- 6831 sayılı Kanununun 109 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir. “MADDE 109- Ağaçlarda bulunan resmi damga veya damga yerine geçecek işaret ve numaraları bozanlar ve orman hudutlarındaki taksimata mahsus işaretleri ve levhaları ve orman kadastrusunda sınır noktalarını gösteren sabit taş veya beton kazıkları, ormanlardaki otlak, yaylak ve kışlakların sınır işaretlerini kıranlar, kaldıranlar, belirsiz hâle getirenler, yerlerini değiştirenler, fiilleri suç oluşturmadığı takdirde, ikibinbeşyüzyirmibeş Türk Lirasından yirmibin Türk Lirasına kadar idarî para cezası ile cezalandırılır.”

Orijinal Yasa: Madde 109 – (Değişik : 23/1/2008-5728/216 md.)

Ağaçlarda bulunan resmi damga ve numaraları bozanlar ve orman hudutlarındaki taksimata mahsus işaretleri ve levhaları ve orman kadastrusunda sınır noktalarını gösteren sabit taş veya beton kazıkları, ormanlardaki otlak, yaylak ve kışlakların sınır işaretlerini kıranlar, kaldıranlar, belirsiz hâle getirenler, yerlerini değiştirenler, fiilleri suç oluşturmadığı takdirde, beşyüz Türk Lirasından dörtbin Türk Lirasına kadar idarî para cezası ile cezalandırılır.

Görüş: Bu değişiklik ile ceza yaptırımında bir artış sağlanmaktadır. Cezaların caydırıcılığı açısından uygun olduğu düşünülmektedir. Ancak bu cezanın uygulanabilmesi oldukça güçtür. Çünkü sayılan fiillerin ortaya çıkması aşamasında ispatlanması gerekmektedir. Uygulama pratiği çok zayıf bir yaptırım olarak değerlendirilmiştir.

3.18. Yapılması Planlanan Değişiklik: MADDE 26- 6831 sayılı Kanununun 110 uncu maddesinin birinci fıkrasında yer alan “elli” ibaresi “binbeşyüz” şeklinde, üçüncü fıkrasında yer alan “iki yıldan yedi yıla” ibaresi “üç yıldan on yıla” şeklinde, dördüncü fıkrası aşağıdaki şekilde ve beşinci fıkrasında yer alan

“yirmibin güne kadar” ibaresi “yirmibin günden yirmibeşbin güne kadar” şeklinde değiştirilmiştir. “Kasten orman yakan kişi, on yıldan az olmamak üzere hapis ve bin günden on bin güne kadar adlî para cezası ile cezalandırılır. Suçun, yangına müdahalenin geciktirilmesi veya yangının söndürülmesinin zorlaştırılması amacıyla ve bu amacı gerçekleştirmeye elverişli olacak yer, zaman veya şartlarda işlenmesi halinde faile verilecek ceza yarı oranında artırılır.”

Orijinal Yasa: Madde 110 – (Değişik : 23/1/2008-5728/217 md.)

76 ncı maddenin (a) bendinde belirtilen fiili işleyenlere elli Türk Lirası idarî para cezası verilir. 76 ncı maddenin (b), (c) ve (d) bentlerinde belirtilen fiilleri işleyenler hakkında bir yıldan üç yıla kadar hapis ve adlî para cezasına hükmolunur.

Dikkat ve özen yükümlülüğüne aykırı olarak orman yangınına sebebiyet verenler iki yıldan yedi yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır. Ancak failin yangının söndürülmesine ve etkilerinin azaltılmasına yönelik çabaları veya meydana gelen zararın azlığı göz önünde bulundurularak, verilecek ceza yarısına kadar indirilir. Zararın belirlenmesinde yangın sonucu tamamen yanan ağaç ve ağaççıkların değeri, kısmen yanan ağaç ve ağaççıkların değerinde meydana gelen azalma, alt tabaka orman örtüsünün yanması nedeniyle oluşan zarar ve toprağın humuslu tabakasının yanması nedeniyle meydana gelen verim kaybı dikkate alınır.

Kasten orman yakan kişi, on yıldan az olmamak üzere hapis ve onbin güne kadar adlî para cezası ile cezalandırılır.

Devletin güvenliğine karşı suç işlemek amacıyla kurulmuş bir örgütün faaliyeti çerçevesinde devlet ormanlarını yakan kişi müebbet hapis ve yirmibin güne kadar adlî para cezası ile cezalandırılır.

Bu maddede yazılı suçların işlenmesi sebebiyle, ölüm veya yaralanmanın meydana gelmesi halinde, ayrıca bu suçlardan dolayı cezaya hükmolunur.

Görüş: Bu değişiklik ile ceza yaptırımında bir artış sağlanmaktadır. Cezaların caydırıcılığı açısından uygun olduğu düşünülmektedir.

3.19. Yapılması Planlanan Değişiklik: MADDE 27- 6831 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir. “EK MADDE 18- Tescilli olsun veya olmasın aynı veya komşu köy, mahalle ve beldelerin orman tahdidi veya orman kadastro çalışmaları alanlarında bulunan aynı taşınmazların, ilan edilerek kesinleşmiş birden çok orman kadastro göre orman sayılıp sayılmaması bakımından farklı vasıflarda sınırlandırılmış olduğunun tespiti halinde, bu taşınmazlarda, kesinleşmiş mahkeme kararlarıyla oluşturulan sınırlar saklı kalmak kaydıyla, önceden yapılmış olan orman kadastro çalışmaları bütün sonuçları ile hükümsüz sayılır. Orman Genel Müdürlüğüne yeni bir orman kadastro komisyonu görevlendirilir. Görevlendirilen orman kadastro komisyonu bu taşınmazlarda, bu Kanunda öngörülen hükümler çerçevesinde orman kadastro ve 2/B uygulamasını yapar ve 10 uncu maddeye göre ilan eder. Bu kapsamda ilan edilen orman kadastro çalışmasındaki sınırlandırma esas alınır.İlan tarihinden itibaren otuz gün içinde kadastro mahkemelerinde, kadastro mahkemesi olmayan yerlerde kadastro davalarına bakmakla görevli mahkemelerde dava açılmadığı takdirde ilan edilen çalışma kesinleşir. Bu çalışmalarda 11 inci maddedeki hak düşürücü süre aranmaz.

Bu maddeye göre yapılacak kadastro çalışmaları ikinci kadastro sayılmaz.

Bu maddeye göre orman kadastro çalışması yapılan alanlarda yer alan taşınmazlar hakkında açılmış davalar bulunması halinde yapılan çalışmalar Orman Genel Müdürlüğüne mahkemeye bildirilir.”

Görüş: Ek Madde 18 ile getirilen bu değişiklik kadastro çalışmalarında karşılaşılan mükerrer uygulamaların önünün alınması düşünüldüğü algılanmaktadır. Ancak bu tür uygulamalarda hangi mercilerin hangi alanları hükümsüz sayacağı belirsizdir. Diğer yandan, uygulamadaki mükerrer filli durumların çözümü mahkeme kararlarıyla sonuçlandırılmaktadır. Bu yaklaşım fiili durumda orman lehine ortaya çıkmış kararları da iptal etmektedir. Aradan geçen ve/veya geçecek süre içerisinde yeni orman kadastro uygulaması bu alanlarda sonradan meydana gelmiş olan açmalara yönelik orman dışın çıkarma işlemi gerçekleştirebilecektir. Bu ise yeni 2/B sahalarının oluşumu anlamını taşımaktadır. Bu nedenle de uygulamada orman alanları aleyhine gelişmeler gösterebileceği için sakıncalı görülmektedir. Orman alanlarının korunması ve geliştirilmesi temel ormancılık politika amaçlarının en

hassas noktasını yasal süreçlerle orman alanlarının ormancılık dışı amaçlarla kullanılmasına olanak sağlanması oluşturmaktadır. Özellikle ülkemizde iyileşemeyen bir yara ise; orman sınırlarının tümüyle sorunsuz bir şekilde ortaya konulmamış olmasıdır. Bundan dolayı da ülkemizde, tüm topluma ait olan orman alanlarından bazı ilgi ve çıkar gruplarının farklı amaçlarla yararlanması engellenememektedir. Devler kendi ormanına sahip çıkamayınca da koruyamamaktadır. Kamunun ve vatandaşların hangi alanlar üzerinde sahiplik hakları olduğu iyi bir şekilde ortaya konulamayınca ormanların korunması ve geliştirilmesi gibi temel amaçlar da yerine yeterince getirilemeyecektir. Anayasamızın koruma altına almaya çalıştığı orman alanlarının çeşitli yasal süreçlerle ormancılık dışı amaçlarla yararlanılabilmesini önündeki en büyük engel orman sınırlarının değişmeyecek bir biçimde belirlenerek değiştirilemez kılınmasının sağlanması gerekmektedir.

3.20. Yapılması Planlanan Değişiklik: MADDE 28- 6831 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir. “EK MADDE 19- Kocaeli İli, Kartepe İlçesi, Nusretiye Mahallesi’nde 31/12/1981 tarihinden önce bilim ve fen bakımından orman niteliğini kaybettiği belirlenen alanlarda bu Kanunun 2 nci maddesi (B) bendi uygulaması yeniden yapılır. Yapılacak uygulamada sınırları Orman Genel Müdürlüğü’nce tespit edilemeyen yanan orman alanlarına ilişkin değerlendirme yapılmaz.

Bu maddeye göre yapılacak kadaströ çalışmaları ikinci kadaströ sayılmaz.”

Görüş: Ek Madde 19 ile yapılmak istenen değişiklik belirli bir alan için sonradan 2/B uygulamaları oluşturma girişimidir. Bu yaklaşımla gelecek süreçlerde de böyle bir beklenti yaratarak orman alanlarına yönelik amaç dışı kullanım alışkanlıklarının gelişmesine neden olabilecek nitelikte bir yaklaşım olarak değerlendirilmiştir. Bu nedenle de Ek Madde 19 içeriği yönündeki değişikliğin yapılmaması gerektiği düşünülmektedir. Yukarıda da belirtildiği gibi orman alanlarından yeni yararlanmalar yeni işgaller ortaya çıkmasına dene olabilecek bu tasarı taslaktan çıkarılmalıdır. Çünkü orman krunması ve geliştirilmesi ve ormanlardan toplum yararına faydalanmaların sağlanması gibi üç temel politika amacının hiç birisi gerçekleştirilemeyecektir.

3.21. Yapılması Planlanan Değişiklik: MADDE 29- 6831 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir. “EK MADDE 20- 6831 sayılı Kanunun 4 üncü maddesi birinci fıkrasının (C) bendi gereğince tesis edilen ve tapuda halen farklı malikler adına kayıtlı olan hususi ormanlar; orman bölge müdürlüğü’nün talebi ile Orman Genel Müdürlüğü’nce görevlendirilen orman kadaströ komisyonlarınca; 31/12/2022 tarihinden önce tapulama/kadaströ, imar mevzuatı veya hükmen oluşturulan tapu kayıtları esas alınarak parsel bazında yeniden değerlendirilir. Bu parseller üzerinde evvelce hususi orman olarak sınırlandırılan alanlar, farklı malikler adına kayıtlı ve üç hektardan küçük ise orman sayılmayan yer, üç hektar veya daha büyük ise hususi orman olarak yeniden sınırlandırılarak 10 uncu maddeye göre ilan edilir. İlan tarihinden itibaren otuz gün içinde kadaströ mahkemelerinde, kadaströ mahkemesi olmayan yerlerde kadaströ davalarına bakmakla görevli mahkemelerde dava açılmadığı takdirde ilan edilen çalışma kesinleşir.

Bu maddeye göre yapılacak kadaströ çalışmaları ikinci kadaströ sayılmaz.”

Orijinal Yasa: Madde 4 – Ormanlar mülkiyet ve idare bakımından: A) Devlet ormanları; B) Hükmi şahsiyeti haiz amme müesseselerine ait ormanlar; C) Hususi ormanlar; Vasıf ve karakter bakımından: A) Muhafaza ormanları; B) Milli parklar; C) İstihsal ormanları; olmak üzere ayrılır.

Görüş: Ek Madde 20 ile özel orman alanları için getirilmek istenen özel orman alanlarındaki farklı malikler adına kayıtlı olan parsellerin yeniden değerlendirilmesi yönündedir. Bu alanların “üç hektardan küçük ise orman sayılmayan yer” olarak belirlenmesi özel orman statüsünde de olsa orman alanlarının daraltılması anlamı taşımaktadır. Bu yönüyle de Anayasa’ya aykırı bir husustur. Ormancılık temel politika amaçlarıyal doğrudan çelişmektedir. Bu nedenle de uygun görülmemektedir.

3.22. Yapılması Planlanan Değişiklik: MADDE 30- 6831 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir. “GEÇİCİ MADDE 13 - 3/11/1980 tarihli ve 2330 sayılı Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanun gereğince tazminat ödenmemesi kaydıyla 31/12/2023 tarihine kadar Kamu Görevlilerinin Geneline ve Hizmet Kollarına Yönelik Mali ve Sosyal Haklara İlişkin 2022 ve 2023 Yıllarını Kapsayan 6. Dönem Toplu Sözleşmenin İkinci Kısım Birinci Bölümünün 34 üncü maddesi ile Üçüncü Kısım Dördüncü Bölümünün 17 nci maddesinde sayılan sebeplerle anılan maddeler uyarınca tazminat

ödemesine hak kazanacaklar için bu Kanunun bu maddeyi ihdas eden Kanun ile yürürlükten kaldırılan 71 inci maddesinin uygulanmasına devam edilir.”

Görüş: Geçici Madde 13 ile 3/11/1980 tarihli ve 2330 sayılı yasa ile belirlenmiş olan tazminat ve aylık bağlanması uygulamalarına düzenleme getirmiştir. Olumlu olarak görülmektedir.

3.23. Yapılması Planlanan Değişiklik: MADDE 31-6831 sayılı Kanunun 71 inci maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

Orijinal Yasa: Madde 71 – (Değişik : 17/6/2004 - 5192/2 md.) (1)

Orman yangınlarını söndürme çalışmalarına bilfiil katılmış olanlardan; a) Ölenlerin kanuni mirasçıları ile yaşamak için gerekli hareketleri yapmaktan aciz ve hayatını başkasının yardım ve desteği ile sürdürebilecek şekilde malûl olanlara, ek gösterge dahil en yüksek devlet memuru brüt aylığının yüz katı tutarında, b) Diğer engelli hâle gelenlere engellilik derecesine göre (a) bendindeki tutarın % 25'inden % 75'ine kadar bir tutarda, c) Engellilik derecelerine girmeyecek şekilde yaralananlara, toplam ödeme tutarı (a) bendindeki tutarın % 20'sini geçmemek ve ödemesi ayda bir yapılmak üzere, iş göremezlik halinin devam ettiği her gün için 2500 gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak tutarda, Tazminat ödenir. Bu ödemeler damga vergisi hariç herhangi bir vergi ve kesintiye tâbi tutulmaz.

Devlet memuru olup da engelli hâle gelen veya ölenler hakkında genel hükümler uygulanır. Ayrıca, bu memurlar (c) bendi hariç olmak üzere birinci fıkra hükmünden de yararlanırlar.

Birinci fıkranın (a) bendi esaslarına göre tespit edilen tazminatın kanunî mirasçılara intikalinde; ölenin eş ve füruu veya yalnızca füruu ile içtima eden ve ölüm tarihinde sağ olan ana ve babasının her birine ayrı ayrı olmak üzere % 15 tutarındaki kısmı verildikten sonra kalanı içtima eden diğer mirasçılara ödenir. Diğer hallerde miras hükümleri uygulanır.

Ancak ana veya babaya verilen tazminat çocukların her birine ödenen tazminattan fazla olamaz.

Bu madde hükümlerine göre ödenecek tazminat, maddî ve manevî zararların karşılığıdır. Yargı mercilerinde maddi ve manevi zararlar karşılığı olarak idarenin ödemekle yükümlü tutulacağı tazminatın hesabında, bu madde hükümlerine göre ödenen tazminat göz önünde tutulur.

Orman yangınlarını söndürme çalışmalarında yaralanan, engelli hâle gelen ve hastalananların hastanelere nakli ve tedavi masrafları orman idaresince karşılanır.

Bu madde hükümlerine göre ödenecek tazminattan yararlanacakların tespit usulü, engellilik dereceleri itibarıyla uygulanacak tazminat oranları, ödemeye ilişkin esas ve usuller ile uygulamaya ilişkin diğer hususlar Maliye Bakanlığının uygun görüşü üzerine Çevre ve Orman Bakanlığı tarafından çıkarılacak bir yönetmelik ile düzenlenir.

(1) 25/4/2013 tarihli ve 6462 sayılı Kanunun 1 inci maddesiyle, bu maddenin birinci fıkrasının (b) bendinde yer alan “sakatlananlara sakatlık” ibaresi “engelli hâle gelenlere engellilik”, (c) bendinde yer alan “Sakatlık” ibaresi “Engellilik”, ikinci fıkrasında yer alan “sakatlanan” ibaresi “engelli hâle gelen”, beşinci fıkrasında yer alan “sakatlanan” ibaresi “engelli hâle gelen”, altıncı fıkrasında yer alan “sakatlık” ibaresi “engellilik” şeklinde değiştirilmiştir.

Görüş: Bu madde ile gerekli düzenlemeler gerçekleştirilmektedir.

3.24. Yapılması Planlanan Değişiklik: MADDE 32- 6831 sayılı Kanunun Ek 6 nci maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

Orijinal Yasa: Ek Madde 6 – (Ek : 24/5/2000 - 4569/2 md.)

1050 sayılı Muhasebe-i Umumiye Kanununun ek 9 uncu maddesi hükümleri Orman Bakanlığı ve Orman Genel Müdürlüğüne bağlı döner sermaye işletmeleri hakkında uygulanmaz. Şu kadar ki, bu döner sermayelerin konsolide bilançolarının kârla kapanması halinde tahakkuk eden kurumlar vergisinin mahsubundan sonraki kârı üzerinden her yılın mayıs ayının sonuna kadar %10 oranında Hazine hissesi Genel Bütçeye irat kaydedilir.

Görüş: Bu madde ile bütçeler arasında düzenlemeler gerçekleştirilmektedir.

3.25. Yapılması Planlanan Değişiklik: MADDE 33 -3/11/1980 tarihli ve 2330 sayılı Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanununun 1 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir. “MADDE 1- Bu Kanunun amacı; barışta güven ve asayışı korumak, kaçakçılığı men, takip ve tahkikle, trafik ve yol güvenliğini veya tutuklu ve hükümlülerin sevk ve nakillerini sağlamakla görevli olanların; Türk Silahlı Kuvvetleri, Jandarma Genel Komutanlığı, Sahil Güvenlik Komutanlığı ve Emniyet Teşkilatında bulunan patlayıcı maddelerin incelenmesi, muhafazası, nakli, imha edilmesi ve zararsız hâle getirilmesi işlemlerinde görevlendirilenler, orman yangınlarını söndürme çalışmalarında fiilen görevli olanlar ile yetkililerce kendilerine bu kapsamda görev verilen kamu görevlileri ve gönüllüler bu görevlerinden dolayı ya da görevleri sona ermiş olsa bile yaptıkları hizmet nedeniyle derhal veya bu yüzden maruz kaldıkları yaralanma veya hastalık sonucu ölmeleri veya engelli hâle gelmeleri halinde ödenecek nakdi tazminat ile birlikte bağlanacak aylığın ve bu yüzden yaralanmaları halinde ödenecek nakdi tazminatın esas ve yöntemlerinin düzenlenmesidir.”

3.26. Yapılması Planlanan Değişiklik: MADDE 34- 2330 sayılı Kanununun 2 nci maddesinin birinci fıkrasına (h) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki bent eklenmiş ve sonraki bent buna göre teselsül ettirilmiştir. “ı) Orman yangınlarını söndürme çalışmalarında Orman Genel Müdürlüğü tarafından fiilen görevlendirilen personel ve gönüllüler ile bu kapsamda görev verilen diğer kamu görevlilerini;”

Görüş: Bu madde ile ormancılık alanında özellikle de orman yangınlarında zarar görerek engelli hale gelen ve hayatını kaybeden vatandaşlarımızın yakınlarına tazminat dışında aylık bağlanması konu edilmektedir. Bu yaklaşım birkaç yıldır üzerinde ısrarla durduğumuz bir konudur. Böyle bir düzenlemenin yapılıyor olması olumlu karşılanmaktadır.

3.27. Yapılması Planlanan Değişiklik: MADDE 35- 2330 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir. “GEÇİCİ MADDE 5- 31/8/1956 tarihli ve 6831 sayılı Orman Kanununun 69 uncu maddesi kapsamında görevlendirilen gönüllüler yönünden 19/4/2018 tarihinden itibaren, diğer hak sahipleri yönünden ise 2330 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren meydana gelen ölüm, malullük veya yaralanma sebepleri, bu maddeyi ihdas eden Kanunla bu Kanununun 1 inci ve 2 nci maddesinde yapılan değişikliğin kapsamına girenler, müracaatları üzerine durumlarına uygun olarak bu Kanunda düzenlenen haklardan aynı usul ve esaslar çerçevesinde yararlanırlar. Ancak, bunlara nakdi tazminat hakları saklı kalmak kaydıyla bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önceki dönem için geriye dönük olarak herhangi bir ödeme yapılmaz.

Orman Kanununun 71 inci maddesi kapsamında tazminat alanlara bu Kanun kapsamında ödeme yapılmaz.

Bu maddeyi ihdas eden Kanunla bu Kanunun 2 nci maddesinde yapılan değişiklik kapsamına girenlere değişiklik öncesinde bağlanmış olan aylıklar, ilgili mevzuatına uygun olarak bağlanmış sayılır ve bunlarda bir eksiltme yapılmaz.”

Görüş: Bu madde ile özellikle orman yangınlarında hayatını kaybeden şehit vatandaşlarımızın yakınlarına ödenecek aylıklar için “Ancak, bunlara nakdi tazminat hakları saklı kalmak kaydıyla bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önceki dönem için geriye dönük olarak herhangi bir Ödeme yapılmaz.” anlayışının düzenlenmesi doğru bulunmamaktadır. Orman yangınlarında “Şehit” olan vatandaşlarımızın yakınlarına bağlanacak aylık ödemelerin vefat tarihinden geçerli kılınması doğru olacaktır.

4. Sonuç ve Öneriler

“01.03.2023 tarih ve 241 sayı ile TBMM Başkanlığı’na Sunulan Orman Kanunu ve bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi” değerlendirilmesi; “Yapılması İstenen Değişiklik” ile birlikte değişiklik yapılması düşünülen yasa ve bu yasanın ilgili maddesinin “Orijinal Yasa” halinin de sunulması şeklinde incelenerek “Görüş” bildirim oluşturulmuştur.

Ormancılık alanındaki herhangi bir yasanın veya yasa maddesinin değiştirilmesi bu alanlarla iç içe yaşayan orman köylüsü kitlesini de yakından ilgilendirmektedir. 1980’li yıllardan günümüze ülkemiz kırsal yapısındaki demografik değişim toplumun ormanlara yönelik talep ve beklentilerini de ciddi bir şekilde değiştirmiştir. Bu nedenle kentsel nüfus da yapılacak yasal değişikliklerden etkilenme durumundadır. Bu nedenle yaşama geçirilecek her türlü yasal değişikliklerin toplumun geniş katılımı ve

görüşlerinin alınması yoluyla oluşturulması oldukça önemlidir. Kuşkusuz bu yaklaşım bir süreç gerektirecektir. Ancak toplumun geniş kesiminin kabul görmesi de toplumsal barışın daha da sağlanabilmesi açısından önemli görülmektedir.

Yukarıda vurgulanan yaklaşımın ne yazık ki bu yasal değişiklik sürecinde yeterince işletildiği savunulamaz. Bu yasa değişikliği ile getirilmek istenen birçok değişiklik önerilerinin olumlu yönde olması vurgulanan gerekliliği ortadan kaldırmamaktadır. Ancak bir kez daha vurgulamak gerekirse yasa değişikliği için oluşturulmuş olan gerekçeler çok tutarsızlıklar içermektedir. Son yıllardaki ormancılık uygulamalarındaki birçok eksikliğin bu gerekçelerde vurgulandığı da dikkat çekici bir gelişmedir. 1956 yılında yayımlanan 6831 sayılı orman yasası halen geçerlidir. 1956-2004 yıllarını oluşturan yaklaşık yarım asırlık (48 yıl) süreçte yasa 19 kez değiştirilmiştir. 2004-2023 yıllarını kapsayan 19 yıllık süreçte ise 35 kez değiştirilmiştir. Yapılan toplam 54 kez yapılan değişikliğin %65'i son 19 yıllık süreçte ortaya çıkmıştır. Yapılan değişikliklerin neredeyse tümünde ormancılıkla ilgili kamuoyu ve diğer ilgi ve çıkar grupları bilgilendirilerek görüşleri alınmamıştır.

Bu çalışma hazırlanarak ilgi gruplarıyla paylaşılmıştır. Ancak yayın haline getirilebilme süreci taslak tasarının yasallaşmasının gerisinde kalmıştır. Yukarıda değerlendirilen taslak artık yasallık kazanmıştır. Taslak tasarı olarak değerlendirilme sürecinde vurgulanan endişeler ne yazık ki artık yaşamdadır. Bu orman alanlarının korunması, genişletilmesi ve ormanlarından toplumu eşit miktarda yararlanmasını öngören ormancılık politika amaçlarıyla çok açık bir şekilde çelişmektedir. Sonuçta Anayasa'mıza aykırılık içeren öngörülen tasarı ne yazık ki yasallaşmak suretiyle Anayasa'ya aykırı bir mevzuata sahip olduk.

Teşekkür ve Bilgi Notu

Makalede ulusal ve uluslararası araştırma ve yayın etiğine uyulmuştur.

Yazar Katkısı ve Çıkar Çatışması Beyan Bilgisi

Makale sadece belirtilen yazar tarafından hazırlanmıştır. Her hangi bir çıkar çatışması bulunmamaktadır.

Kaynaklar

Anonim. (1956). Orman Kanunu (son şekli) 08.09.1956 tarih 9402 sayılı Resmî Gazete, Ankara.

Anonim. (2004). Türk Ceza Kanunu, 12.10.2004 tarih ve 25611 sayılı Resmî Gazete, Ankara.

"Examination of the Law Proposal on the Amendment of the Forestry Law and Certain Laws Submitted to the Presidency of the Grand National Assembly of Türkiye (TBMM) with the Date 01.03.2023 and Number 241

Summary

When the history of forestry laws of the Republic of Turkey is analysed, it is seen that the first forestry law is Law No. 3116, enacted in 1937. The law followed this numbered 4875 in 1945, nationalising all forest areas. Law No. 5653 in 1950 abolished the previous regulation. Finally, the Forestry Law No. 6831 has been published in 1956.

Since 1956, this law has been amended 54 times. The most intense period of change was experienced between 2004 and 2023. In almost all of the amendments, the process of informing the forestry public opinion and interest groups on the subject, taking their views and thus realising the amendments was not carried out.

In this study on the "Examination of the Law Proposal on the Amendment of the Forestry Law and Certain Laws Submitted to the Presidency of the Grand National Assembly of Turkey with the date 01.03.2023 and number 241", no evaluation has been made for the "justifications" defended for the proposed amendments. This has been accepted as a subject for assessment in another study because it has been observed that the justifications defended for the proposed amendments are inconsistent. In the evaluation study, first, the current original version of the proposed change, then the proposed version has been presented. What kind of result will occur after the desired change, that is, the positive or negative effects, have been stated by us as an expert opinion. In particular, it has been emphasised in which direction a change is required for the proposed amendments that may have negative consequences to be more constructive.

This study analyses the legislator's proposed amendments in approximately 27 articles. These are highlighted below in the outline.

Article 3.2 proposes an amendment to Article 14 of the Forestry Law No. 6831. The planned amendment is considered a positive approach.

Article 3.2 proposes amendments to Article 16 of the Forestry Law No. 6831. Most of the planned amendments consist of changes in the names of the Ministries in the organisational structure at the time the law was enacted. The last sentence of the previous paragraph of the amendment has been found objectionable.

Article 3.3 proposes an amendment to Article 17 of the Forestry Law No. 6831. The planned amendment has been found to be a positive approach.

Article 3.4 proposes an amendment to Article 27 of the Forestry Law No. 6831. The planned amendment is intended to replace "AUTHORITIES" of the wood raw material production works to be carried out in forest areas with the approach "It is forbidden to use the stamps or stamp substitute marks that are rationed and determined by the General Directorate of Forestry by anyone other than the persons determined by the General Directorate of Forestry". However, the stamp works and operations to be carried out are under the authority and responsibility of Forest Management Chiefs. The transfer of this authority and responsibility to other persons to be determined has been the subject of litigation, and the judiciary has found this understanding wrong. Transferring the authority and responsibility of stamp works to persons other than forest management chiefs will lead to an uncontrolled production work structure, a technical issue in forest areas. Therefore, it has been considered highly unfavourable.

Article 3.5 proposes an amendment to Article 31 of the Forestry Law No. 6831. This amendment proposal is not significantly different from the law's original version. Therefore, it is not considered necessary to make such an amendment.

3.6 Article 33 of the Forestry Law No. 6831 has been proposed for amendment. The word "needy" in Article 33 of Law No. 6831 is considered to be contrary to the principle of equality in the Constitution, and therefore it is advocated not to remove it.

Article 3.7 proposes an amendment to Article 34 of the Forestry Law No. 6831. With this article, forest village cooperatives and forest peasants will not be able to achieve real integration. It is proposed that twenty-five per cent of the production amount realised by forest village cooperatives should be paid directly over the average of auctioned sales.

Article 3.8 proposes an amendment to Article 41 of the Forestry Law No. 6831. It is considered that the proposed amendment is not related to the stated grounds. On the other hand, the amendment that should be made should be in the direction of confiscating vehicles with the amendment to be made in the Criminal Code. Because when the amount of smuggled goods is less than the value of the vehicle, a penalty is applied at the rate specified in the law. It has been foreseen that this practice is far from being a deterrent for committing the offence of "smuggled goods".

Articles 3.9, 3.10 and 3.11 propose amendments to Articles 42, 54 and 75 of the Forestry Law No. 6831 respectively. This proposed amendment has no significant difference from the original version of the law. Therefore, it has been considered that such an amendment is not necessary.

Article 3.12 proposes an amendment to Article 89 of the Forestry Law No. 6831. The proposal has been updated by replacing the expression "General Directorate of Forestry" in the original version of the law with "General Directorate of Forestry". There is no new understanding.

Article 3.13 proposes an amendment to Article 94 of the Forest Law No. 6831. However, it has been determined that there is confusion about the proposal's location in the article.

Article 3.14 proposes an amendment to Article 97 of the Forestry Law No. 6831. It is seen that the penalty amount will increase with the planned amendment. However, it has been emphasised that the amount of this penalty should be increased by at least two more.

3.15 Article 100 of the Forestry Law No. 6831 has been proposed for amendment. With the planned amendment, it has been foreseen that current amounts can be determined to ensure the deterrence of penalties in today's economic conditions.

3.16 Article 105 of the Forestry Law No. 6831 has been proposed for amendment. According to Article 170 of the Penal Code of the Republic of Turkey, "... shall be punished with imprisonment from three months to one year or with a judicial fine.". It has been considered appropriate as it will be more of a deterrent.

Articles 3.17 and 3.18 propose amendments to Articles 109 and 110 of the Forestry Law No. 6831, respectively. With this amendment, an increase in the penalty sanction is provided. It has been considered appropriate in terms of deterrence of penalties.

3.19 Article 27 of the Forestry Law No. 6831 has been proposed for amendment. It means the formation of 2/B areas. For this reason, it has been considered objectionable as it may lead to developments against forest areas in practice.

3.20 Article 20 proposes an amendment to Article 28 of the Forestry Law No. 6831. The desired amendment attempts to create 2/B applications for a particular area. It will be able to cause the development of misuse habits in forest areas.

3.21 Article 21 proposes an amendment to Article 4 of the Forestry Law No. 6831. With Provisional Article 20, it is foreseen that private forests smaller than 3 ha will not be considered as forests. However, this approach is contrary to Article 169 of the Constitution. It will result in the narrowing of forest areas.

Article 3.22 proposes to add a temporary article to Forestry Law No. 6831 to regulate compensation practices and monthly payments.

With Article 3.23, it is proposed to amend Article 71 of Forest Law No. 6831. Injuries and disabilities

faced by those who participated in forest fires were evaluated.

Articles 3.24, 3.25, 3.26 and 3.27 propose amendments to compensation and martyrs' pension for those martyred in forest fires. The submission of these proposals is a positive but overdue proposal.

